

Na podlagi prvega odstavka 25. člena Zakona o veterinarskih merilih skladnosti (Uradni list RS, št. 93/05) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v soglasju z ministrom za okolje in prostor

P R A V I L N I K

o zbiranju, prevozu, skladiščenju, ravnanju, uporabi in odstranjevanju živalskih trupel kot vrste živalskih stranskih proizvodov, ki niso namenjeni prehrani ljudi

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik ureja zbiranje, prevoz, skladiščenje, ravnanje, uporabo in odstranjevanje trupel poginulih in usmrčenih živali, kot vrste živalskih stranskih proizvodov, ki niso namenjeni prehrani ljudi (v nadaljnjem besedilu: ŽSP) za izvajanje Uredbe (ES) št. 1774/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. oktobra 2002 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi (UL L št. 273 z dne 10. 10. 2002, str. 1), zadnjič spremenjene z Uredbo Komisije (ES) št. 829/2007 z dne 28. junija 2007 o spremembi prilog I, II, VII, VIII, X in XI k Uredbi (ES) št. 1774/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede dajanja na trg določenih živalskih stranskih proizvodov (UL L št. 191 z dne 21. 7. 2007, str. 1) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1774/2002/ES), z namenom, da se določi način njihove varne odstranitve oziroma uporabe in prepreči, da bi ti živalski proizvodi predstavljali tveganje za zdravje ljudi ali živali.

II. PRIJAVA, ZBIRANJE, PREVOZ IN NEŠKODLJIVO ODSTRANJEVANJE

2. člen

(zbiranje, prevoz, skladiščenje, ravnanje, izvajalci)

(1) Trupla poginulih in usmrčenih živali zbirajo, prevažajo, skladiščijo, z njimi ravnaajo in zagotovijo njihovo odstranitev v skladu z Uredbo 1774/2002/ES:

– Nacionalni veterinarski inštitut (v nadaljnjem besedilu: NVI) kot izvajalec javne službe veterinarsko higienske službe (v nadaljnjem besedilu: VHS služba) po zakonih, ki urejata veterinarstvo in veterinarska merila skladnosti in

– izvajalci gospodarske javne službe ravnanja z ŽSP kategorije 1 in 2.

(2) Živalska trupla je treba odstraniti ali jih uporabiti v skladu z Uredbo 1774/2002/ES za snovi kategorije 1 in 2 in v skladu s predpisom Vlade, ki ureja izvajanje Uredbe 1774/2002/ES in njenih izvedbenih predpisov ter določa prekrške za kršitev njenih določb (v nadaljnjem besedilu: predpis Vlade o izvajanju Uredbe 1774/2002/ES).

3. člen

(dolžnosti imetnika živali pri prijavi pogina ali usmrtitve)

(1) Imetnik živali mora NVI čimprej prijaviti trupla poginulih ali usmrčenih živali, v primerih iz drugega odstavka 5. člena tega pravilnika pa sme imetnik živali po predhodnem pisnem dogovoru z NVI javljati pogin živali v rednih daljših časovnih razmikih.

(2) Prijava imetnika živali iz prejšnjega odstavka ni potrebna, če:

– so bile živali usmrčene na podlagi odločbe uradnega veterinarja Veterinarske uprave Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: VURS), ki o tem seznani NVI;

– so bile živali usmrčene v veterinarski organizaciji, ki ima urejeno odstranjevanje živalskih trupel;

– gre za živalska trupla, za katere je odobrena izjemna uporaba v skladu s predpisom Vlade o izvajanju Uredbe 1774/2002/ES;

– gre za trupla hišnih živali, za katere je dovoljeno izjemno odstranjevanje v skladu s predpisom Vlade o izvajanju Uredbe 1774/2002/ES, ali gre za neposredno odstranjevanje trupel s sežigom v krematoriju za hišne živali;

– gre za pogin čebel, pod pogojem, da se sum bolezni prijavi v skladu s predpisi in poginule živali odstrani pod uradnim veterinarskim nadzorom v skladu z Uredbo Komisije (ES) št. 811/2003 z dne 12. maja 2003 o izvedbi Uredbe (ES) št. 1774/2002 Evropskega parlamenta in Sveta glede prepovedi recikliranja znotraj iste živalske vrste za ribe, zakopavanja in sežiganja živalskih stranskih proizvodov in nekaterih prehodnih ukrepov (UL L št. 117 z dne 13. 5. 2003, str. 14);

– gre za poginule ali usmrčene poskusne živali, za katere uporabniška organizacija, ki jo določa pravilnik, ki ureja poskuse na živalih, zagotovi njihovo odstranjevanje neposredno preko izvajalca gospodarske javne službe ravnanja z ŽSP kategorije 1 in 2.

(3) Druge fizične in pravne osebe, ki so NVI dolžne prijaviti trupla poginulih ali usmrčenih živali v skladu s prvim odstavkom tega člena, so:

a) oseba, ki najde truplo poginule ali usmrčene živali na zemljišču ali v gozdu, ki ga ima v lasti oziroma zakupu ali kjer izvaja lov v skladu s predpisi o lovstvu;

– ko gre za poginule ali usmrčene domače živali;

– ko gre za poginule prostoživeče živali v naravnem okolju, vendar samo, če obstaja sum bolezni živali oziroma če je tako določeno z odločbo uradnega veterinarja VURS ali so določeni ukrepi VURS zaradi monitoringa, zatiranja, suma ali pojava bolezni živali;

b) upravljavci cest, drugih infrastrukturnih objektov in policija, če se trupla poginulih ali usmrčenih domačih živali nahajajo na javni poti ali cesti oziroma drugem infrastrukturnem objektu in v primerih prometnih nesreč;

c) upravljavci voda oziroma ribiških okolišev, če se trupla poginulih živali nahajajo v sladkovodnih vodah ali na priobalnem zemljišču, vendar samo, če obstaja sum bolezni živali oziroma če je tako določeno z odločbo uradnega veterinarja VURS ali so določeni ukrepi VURS zaradi monitoringa, zatiranja, suma ali pojava bolezni živali.

(4) Imetniki živali morajo odjaviti poginule ali usmrčene živali v skladu s predpisi, ki urejajo označevanje in registracijo živali.

4. člen

(prevzem poginulih in usmrčenih živali)

(1) Živalska trupla iz prvega odstavka, prve in druge alinee drugega odstavka ter tretjega odstavka prejšnjega člena na mestu pogina, usmrtitve oziroma zbiranja prevzame NVI, če drug predpis ne določa drugače, oziroma na podlagi pogodbe z NVI izvajalec gospodarske javne službe ravnanja z ŽSP kategorije 1 in 2.

(2) NVI prevzame trupla živali in zagotovi njihov prevoz s kraja pogina, usmrtitve oziroma zbiranja do vmesnega obrata ali do predelovalnega obrata kategorije 1 ali 2, v katerih se po potrebi opravijo obvezne diagnostične preiskave.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena lahko, na podlagi pisnega dogovora z uporabniško organizacijo, trupla poginulih in usmrčenih poskusnih živali iz šeste alinee drugega odstavka prejšnjega člena prevzame neposredno izvajalec gospodarske javne službe ravnanja z ŽSP, ki lahko trupla zbira tudi na način, določen v drugem odstavku 5. člena tega pravilnika.

(4) Izvajalci gospodarske javne službe ravnanja z ŽSP prevzemajo zbrane ŽSP kategorije 1 in 2, ki so shranjeni v vmesnem obratu kategorije 1 in 2 in zagotovijo predpisano odstranjevanje.

5. člen

(podrobnejši pogoji odvoza)

(1) Odvoz trupel živali s kraja pogina, usmrtilve oziroma zbiranja do vmesnega obrata ali do predelovalnega obrata kategorije 1 ali 2 mora biti opravljen v naslednjem času:

a) truplo živali je treba odpeljati:

- v 36 urah, izjemoma v 48 urah po prijavi pogina,
- v poletnem času v 24 urah, izjemoma v 36 urah,
- v primerih, ko zunanja dnevna temperatura presega 30 °C, pa v 18 urah, izjemoma v 36 urah;

b) trupla živali s cest in naselij je treba prevzeti prednostno, čimprej po prijavi pogina;

c) v primeru suma bolezni živali je treba truplo takoj po prijavi pogina oziroma usmrtilve odpeljati v vmesni obrat oziroma v NVI, kjer se opravijo pato-anatomske preiskave.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je možno zamrzniti manjše število poginule ali usmrčene perutnine, kuncev, živali, ki se redijo zaradi proizvodnje kož in krzna, poskusnih živali, rib, ptic in hišnih živali, če bi bil odvoz v roku iz prejšnjega odstavka ekonomsko neupravičen, pod pogojem, da ni podan sum kužne bolezni. V tem primeru je treba trupla poginulih živali hraniti v posebej za to namenjenih zamrzovalnih napravah, ki so na zunanji strani vrat označene z vodoravno rdečo črto širine 10 cm, in se smejo uporabljati samo za namen iz tega odstavka. Zamrzovalne naprave morajo biti iz materiala, ki omogoča mokro čiščenje in razkuževanje in biti zaklenjene s ključavnico. Odvoz zamrznjenih trupel mora biti izveden vsakih sedem dni oziroma se pogostnost odvoza lahko prilagodi zamrzovalni kapaciteti.

(3) Izvajalci gospodarske javne službe ravnanja z ŽSP prevzemajo ŽSP kategorije 1 in 2, ki so shranjeni v vmesnem obratu kategorije 1 in 2, v času, ki omogoča predelavo na način, predpisan v Uredbi 1774/2002/ES.

6. člen

(zbiranje in prevoz)

(1) Prevezanje, zbiranje, skladiščenje in prevoz poginulih ali usmrčenih živali v vmesni obrat oziroma diagnostične laboratorije NVI, ali predelovalni obrat kategorije 1 ali 2, se izvaja v skladu s 7. členom Uredbe 1774/2002/ES in predpisom Vlade o izvajanju Uredbe 1774/2002/ES.

(2) NVI in izvajalci gospodarskih javnih služb ravnanja z ŽSP morajo o izvajanju javne službe voditi:

- evidence, določene z Uredbo 1774/2002/ES;
- evidence, ki jih določajo predpisi s področja veterinarstva zaradi preprečevanja in nadzora nad boleznimi živali.

7. člen

(zavarovanje ŽSP in pomoč)

(1) Pred oddajo NVI oziroma izvajalcem javne službe ravnanja z ŽSP mora imetnik oziroma odgovorna oseba ŽSP različnih kategorij skladiščiti ločeno po kategorijah in ločeno od drugih odpadkov tako, da so zavarovane pred dostopom nepooblaščenih oseb ali živali.

(2) Imetnik poginule ali usmrčene živali in druga oseba iz tretjega odstavka 3. člena tega pravilnika je dolžna do prihoda delavca NVI oziroma izvajalca gospodarske javne službe ravnanja z ŽSP, živalska trupla premestiti do mesta, kjer je možno nakladanje, jih zaščititi pred atmosferskimi vplivi, insekti in drugimi živalmi ter preprečiti dostop drugim nepooblaščenim osebam.

(3) Dokler truplo poginule živali ni prepeljano do vmesnega ali predelovalnega obrata, se ne sme izkožiti, odpreti ali razsekati.

(4) Ne glede na prejšnji odstavek lahko opravi raztelesenje poginulih ali usmrčenih živali na mestih pogina veterinar veterinarske organizacije istega poslovnega sistema zaradi hitre diagnostike, če to posebej odobri VURS, pod pogojem, da so izpolnjeni vsi pogoji v skladu s tem pravilnikom in Uredbo 1774/2002/ES ter njenimi izvedbenimi predpisi, razen za tiste živali, za katere so predpisane diagnostične preiskave v okviru monitoringa oziroma izkoreninjenje bolezni ali pa kažejo znake obvezno prijavljivih bolezni.

(5) Imetnik poginule ali usmrčene živali in druga oseba iz tretjega odstavka 3. člena tega pravilnika je dolžna delavcem NVI oziroma izvajalcem gospodarske javne službe ravnanja z ŽSP nuditi pomoč pri nakladanju trupel živali, razen če obstaja utemeljen sum zoonoze ali če je to v nasprotju z biološkimi varnostnimi ukrepi zaradi preprečevanja širjenja bolezni.

III. STROŠKI

8. člen

(stroški in pristojbine)

(1) Imetniki poginulih živali so dolžni povrniti del stroškov zbiranja in odstranjevanja živalskih trupel.

(2) Stroške imetniki živali krijejo s plačevanjem pristojbin za VHS službo, v skladu s pravilnikom, ki ureja pristojbine na področju veterinarstva.

(3) Ostale stroške zbiranja in odstranjevanja poginulih in usmrčenih živali krije proračun Republike Slovenije v okviru najmanjšega obsega zdravstvenega varstva živali v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo.

IV. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

9. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika preneha veljati Pravilnik o stranskih živalskih proizvodih, ki niso namenjeni prehrani ljudi (Uradni list RS, št. 28/04, 93/05-ZVMS in 100/06).

10. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-58/2007

Ljubljana, dne 12. novembra 2007

EVA 2007-2311-0005

Iztok Jarc l.r.

Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

Soglašam!

Janez Podobnik l.r.
Minister
za okolje in prostor